

PROGRAMY PRE MLÁDEŽ NA ROKY 2014 -2020

Článok 1 Úvodné ustanovenia

- 1) Tento predpis vymedzuje dotačnú politiku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) pre oblasť práce s mládežou na roky 2014 až 2020 (ďalej len „Programy“) v súlade so zákonom č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).
- 2) Programy sa zameriavajú najmä na neformálne vzdelávanie v práci s mládežou a na rozvoj mládežníckej politiky na Slovensku. Dotácia v rámci jednotlivých Programov bude prioritne poskytnutá na aktivity podporujúce mládež s nedostatkom príležitostí, t.j. mladých ľudí, ktorí sú znevýhodnení zo vzdelanostných, sociálnych, fyzických, psychologických, hospodárskych, kultúrnych dôvodov alebo pretože bývajú v odľahlých oblastiach.¹
- 3) Príslušným odborom ministerstva pre potreby týchto Programov je odbor mládeže a komunitárnych programov sekcie štátnej starostlivosti o šport a mládež.
- 4) Implementačným orgánom týchto Programov je IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.

Článok 2 Základné pojmy

Ministerstvo na účely tohto vnútorného predpisu v súlade so zameraním Programov určuje:

- a) **Mládežnícka politika** je taká politika štátu, vyššieho územného celku, mesta alebo obce, ktorá sa zameriava na mládež a prijíma opatrenia, týkajúce sa rôznych oblastí života mládeže.
- b) **Reprezentácia mládeže** je zastupovanie mládeže s cieľom hájiť záujmy mladých ľudí a presadzovať opatrenia, ktoré pozitívne ovplyvnia ich život, či už prostredníctvom organizácií pracujúcich s mládežou, alebo ako aktívny jednotlivec.
- c) **Dobrovoľníctvo v práci s mládežou** je slobodne zvolená činnosť mladých ľudí v prospech iných bez nároku na finančnú odmenu, ktorá pozitívnym spôsobom formuje osobnosť človeka vykonávajúceho túto službu a pomáha ľuďom alebo skupinám, na ktorých je zameraná.

¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1719/2006/ES z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje program Mládež v akcii na obdobie rokov 2007 – 2013, článok 5, bod 4

- d) **Interkultúrne učenie** rozvíja kompetencie, ktoré umožňujú mladým ľuďom vnímať a rozumieť rozmanitosti iných kultúr, objavovať a rešpektovať iné pohľady na svet pri hlbšom uvedomovaní si svojej vlastnej kultúrnej identity.
- e) **Servisné organizácie fungujúce na klientskom princípe** sú také organizácie, ktoré nepracujú s dobrovoľníkmi a so svojimi klientmi na báze členstva v organizácii, ale ponúkajú im rôzne služby ako vzdelávanie, poradenstvo, informácie a pod.
- f) **Mládež s nedostatkom príležitostí** je taká mládež, ktorá z rôznych dôvodov nemá na svoj osobnostný rozvoj rovnaké podmienky ako väčšina mládeže v spoločnosti. Nedostatok príležitostí môže byť spôsobený vzdelanostným, sociálnym, fyzickým, psychologickým, ekonomickým, kultúrnym alebo geografickým znevýhodnením.

Článok 3 Ciele a druhy Programov

- 1) Všeobecné ciele Programov sú:
 - a) zvýšiť kompetencie mladých ľudí pri príprave na ich spoločenský a pracovný život,
 - b) posilniť postavenie mladých ľudí v spoločnosti,
 - c) prispievať k napĺňaniu cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež,²
 - d) prispievať k napĺňaniu stratégie EURÓPA 2020³ podporou mladej generácie ako základu modernej, vedomostnej a na znalostiach založenej spoločnosti,
 - e) prispievať k napĺňaniu Stratégie EÚ pre mládež⁴, a to najmä v tematických oblastiach vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne začlenenie, participácia a dobrovoľníctvo,
 - f) prispievať k napĺňaniu Odporúčania Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých⁵, a to najmä v oblasti ďalšieho vzdelávania,
 - g) prispievať k napĺňaniu cieľov dokumentu „Budúcnosť mládežníckej politiky Rady Európy: AGENDA 2020“⁶, a to najmä prostredníctvom rozvoja mládežníckej politiky, práce s mládežou a výskumu v oblasti mládeže.

- 2) Špecifické ciele Programov sú:
 - a) rozvíjať kvalitu v práci s mládežou prostredníctvom podpory národných a nadregionálnych občianskych združení detí a mládeže (ďalej len „mládežnícke organizácie“), ktoré pracujú na členskom princípe a systematicky a pravidelne pracujú s mládežou,
 - b) napĺňať priority aktuálnej národnej stratégie pre mládež prostredníctvom projektovej činnosti,
 - c) rozvíjať zastupiteľskú demokraciu a reprezentáciu mládeže na úrovni regiónov a na celoštátnej úrovni,
 - d) rozvíjať činnosť servisných a klientsky orientovaných organizácií v oblasti práce s mládežou na nadregionálnej a celoštátnej úrovni,

²Aktuálna národná stratégia je dokument Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky SR voči mládeži na roky 2008 – 2013, pripravovaná stratégia pre mládež je na roky 2014 - 2020

³EURÓPA 2020 Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu

⁴Stratégia EÚ pre mládež – investovanie a posilnenie postavenia mládeže na roky 2010 – 2018

⁵ Úradný vestník Európskej únie C 120/1 zo dňa 26.4.2013

⁶ Deklarácie 8. Konferencie ministrov Rady Európy zodpovedných za mládež, Kyjev, Ukrajina, Október 2008

- e) zabezpečovať tvorbu a rozvíjať mládežnícke politiky a prácu s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni,
 - f) zabezpečiť potrebné dôkazy (dokumenty, údaje a názory), ktoré budú slúžiť ako podklady pre tvorbu modernej mládežníckej politiky a zdôvodnenie jej realizácie.
- 3) V súlade so špecifickými cieľmi sa určujú nasledovné Programy:
- a) Program „PODPORA mládežníckych organizácií“,
 - b) Program „PRIORITY mládežníckej politiky“,
 - c) Program „HLAS mladých“,
 - d) Program „SLUŽBY pre mladých“,
 - e) Program „KOMUNITA mladým“,
 - f) Program „DÔKAZY o mladých“.

Článok 4

Program PODPORA mládežníckych organizácií

Program PODPORA mládežníckych organizácií sa zameria na:

- a) zvyšovanie kvality práce s mládežou prostredníctvom podpory rozvoja činnosti mládežníckych organizácií, ktoré pracujú na členskom princípe a vykonávajú pravidelnú a systematickú prácu s mládežou,
- b) posilnenie strategického rozvoja mládežníckych organizácií ako dôležitého aktéra systému práce s mládežou a mládežníckej politiky,
- c) vytváranie príležitostí pre aktívne zapojenie mládežníckych organizácií do napĺňania cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež,
- d) vytvorenie podmienok na cieľavedomý a systematický rozvoj kľúčových kompetencií mladých ľudí v prostredí mimo školy a rodiny prostredníctvom špecifických činností mládežníckych organizácií,
- e) rozvoj kompetencií mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou,
- f) vytváranie príležitostí pre dobrovoľnícke aktivity (najmä aktivity mladých vedúcich a mládežníckych vedúcich).

Článok 5

Program PRIORITY mládežníckej politiky

Program PRIORITY sa zameria na:

- a) vytváranie príležitostí pre aktívne zapojenie rôznych subjektov do napĺňania aktuálnej národnej stratégie pre mládež,
- b) tvorbu opatrení v práci s mládežou, ktorých cieľom je prispievať k posilneniu postavenia mládeže, proti jej spoločenskému vylúčeniu, ako aj k rozvoju aktívneho občianstva mladých ľudí,
- c) mladých ľudí v získavaní kompetencií s cieľom osobného rozvoja s dôrazom na možnosti ich zamestnávania,
- d) posilnenie synergie formálneho, neformálneho vzdelávania (v práci s mládežou) a spontánneho učenia sa,
- e) uľahčenie prechodu zo školy do zamestnania, posilnenie autonómie mládeže a podporu podnikavosti ako životnej kompetencie,
- f) zaistenie lepšieho uznania kompetencií získaných v prostredí práce s mládežou pre aktívny spoločenský a pracovný život,

- g) rozšírenie kompetencií pracovníkov s mládežou, mladých a mládežníckych vedúcich pri zavádzaní inovácií a zabezpečovaní vyššej kvality neformálneho vzdelávania v práci s mládežou reflektujúcej tematické priority programu,
- h) spoluprácu medzi rezortmi a sektormi, t.j. subjektmi štátneho sektora, samospráv, mimovládnych organizácií a podnikateľského sektora pri príprave aktivít neformálneho vzdelávania v práci s mládežou s ohľadom na aktuálne potreby mladých ľudí.

Článok 6

Program HLAS mladých

Program HLAS mladých podporí činnosť štruktúr zastupujúcich záujmy mládeže na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni s cieľom:

- a) zohľadniť potreby a záujmy mladých ľudí v rôznych regionálnych a národných politikách,
- b) zvýšiť úroveň participácie mladých ľudí a povedomia o aktívnom občianstve,
- c) posilniť reprezentáciu mládeže v rôznych štruktúrach na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni,
- d) posilniť dostupnosť činnosti zastupiteľských štruktúr mládeže pre všetkých mladých ľudí,
- e) zabezpečiť pravidelný zber podnetov a potrieb mládeže pre tvorbu regionálnej, národnej a Európskej mládežníckej politiky,
- f) vytvárať partnerstvá medzi kľúčovými hráčmi mládežníckej politiky, štruktúrami zastupujúcimi mládežnícku organizáciu a mladých ľudí,
- g) zvyšovať kvalitu mládežníckej politiky na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni,
- h) posilniť postavenie mládežníckych organizácií, žiackych školských rád, parlamentov mládeže a i. v politike samosprávnych krajov a ich štruktúrach a v mládežníckej politike na národnej úrovni,
- i) identifikovať a vychovávať mladých vedúcich a iných aktivistov na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni.

Článok 7

Program SLUŽBY mladým

Program SLUŽBY podporí činnosť klientsky orientovaných organizácií v oblastiach, ktoré významne prispievajú k napĺňaniu cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež na nadregionálnej a celoštátnej úrovni, a to predovšetkým v oblasti participácie mládeže, informácií pre mládež a dobrovoľníctva.

Článok 8

Program KOMUNITA mladých

Program KOMUNITA mladých sa zameria na:

- a) tvorbu takých opatrení, ktoré sú predpokladom pre systémovú a strategickú mládežnícku politiku na miestnej a regionálnej úrovni,
- b) zavádzanie nových trendov v práci s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni,
- c) tvorbu medzi sektorovej politiky voči mládeži na miestnej a regionálnej úrovni,

- d) posilnenie synergického efektu pôsobenia všetkých zainteresovaných strán aktívnych v oblasti starostlivosti o mládež na miestnej a regionálnej úrovni,
- e) posilnenie validácie a uznania prínosu práce s mládežou a neformálneho vzdelávania na miestnej a regionálnej úrovni,
- f) rozvoj dialógu medzi mladými ľuďmi a osobami zodpovednými za mládežnícku politiku a zapájanie mládeže do rozhodovacích procesov na miestnej a regionálnej úrovni.

Článok 9

Program DÔKAZY o mladých

Program DÔKAZY o mladých sa zameria na:

- a) získavanie relevantných a dôveryhodných informácií o mladých ľuďoch pre potreby tvorby opatrení mládežníckej politiky na rôznych úrovniach, a to prostredníctvom výskumu;
- b) spoluprácu a sieťovanie rôznych subjektov aktívnych vo výskume mládeže pre potreby tvorby mládežníckej politiky.

Článok 10

Finančná realizácia

- 1) Programy sa realizujú poskytnutím dotácií na základe výziev na predkladanie žiadostí o dotáciu (ďalej len „výzva“) na podporu aktivít, opatrení a výstupov v prospech mládeže, ktoré naplňajú všeobecné a špecifické ciele Programov.
- 2) Programy sa v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 budú zabezpečovať prostredníctvom rozpočtu odboru mládeže a komunitárnych programov sekcie štátnej starostlivosti o šport a mládež ministerstva (položka 078 18 - Podpora detí a mládeže).

Článok 11

Oprávnený žiadateľ

O poskytnutie dotácie na realizáciu niektorého z Programov môže požiadať každý subjekt, ktorý je uvedený v § 15 ods. 2 zákona (ďalej len „oprávnený žiadateľ“).

Článok 12

Výzva a žiadosť

- 1) Výzva na predloženie žiadostí o dotáciu sa zverejňuje na webovom sídle ministerstva najmenej na 30 kalendárnych dní s uvedením začiatku a skončenia jej platnosti. Dni začiatku a skončenia výzvy nesmú pripadnúť na dni pracovného pokoja. Zverejnenie výzvy a komunikácia so žiadateľmi je v kompetencii príslušného odboru.
- 2) Žiadosť o dotáciu spolu s prílohami podáva žiadateľ podľa § 17 zákona. Žiadosť musí spĺňať aj osobitné podmienky konkrétnej výzvy, ak boli určené; inak nebude predmetom vyhodnotenia.

Článok 13

Vyhodnotenie a odporúčanie žiadostí

- 1) Každú žiadosť o poskytnutie dotácie (ďalej len „žiadosť“) v rámci výzvy, ktorá bola podaná v súlade s čl. 12 ods. 2, vyhodnocujú spravidla dvaja hodnotitelia. Hodnotitelia vypracujú k žiadosti nezávisle od seba písomný odborný posudok, ktorý je podkladom pre odporúčanie odbornej komisie.
- 2) Žiadosť o dotáciu, ktorá bola predmetom vyhodnotenia, sa predkladá odbornej komisii, ktorá na základe odborných posudkov hodnotiteľov odporučí, resp. neodporučí ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) poskytnúť žiadateľovi dotáciu.
- 3) Odborná komisia sa o prijatí odporúčania podľa ods. 2 uznáva jednoduchou väčšinou hlasov. Hlasovania sa možno zdržať, pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu odbornej komisie.
- 4) Odborná komisia vyhotovuje zápisnicu o prijatých odporúčaní, týkajúcich sa predložených žiadostí. Ak niektorý z členov odbornej komisie odmietne zápisnicu podpísať, uvedie sa to v zápisnici spolu s dôvodom odmietnutia.

Článok 14

Postavenie hodnotiteľov a členov odbornej komisie

- 1) Odborná komisia má nepárny počet členov, najmenej však troch. Predsedu a členov odbornej komisie vymenúva a odvoláva minister spomedzi zamestnancov ministerstva a ním priamo riadených organizácií, príp. iných organizácií vo vecnej pôsobnosti rezortu. Členstvo v odbornej komisii je nezastupiteľné, trvá najviac počas realizačného obdobia Programov a vzťahuje sa na odporúčanie žiadostí podľa tohto vnútorného predpisu.
- 2) Hodnotiteľov pre potreby týchto Programov vyberá implementačný orgán vo verejnej súťaži. Hodnotiteľom sa môže stať fyzická osoba, ktorá preukáže odbornosť v oblasti, na ktorú sa výzva zameriava.
- 3) Hodnotitelia a členovia odbornej komisie nemôžu byť členmi štatutárnych, riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov žiadateľa, ani blízkymi osobami členov týchto orgánov žiadateľa, ani byť so žiadateľom v pracovnom pomere alebo inom pracovnom vzťahu alebo v záväzkovom vzťahu podľa osobitných predpisov.⁷
- 4) Hodnotiteľ alebo člen odbornej komisie nemôže vyhodnocovať žiadosť v rámci výzvy, ak so zreteľom na jeho pomer k obsahu tejto žiadosti alebo k žiadateľovi možno mať pochybnosť o jeho nezáujatosti. Túto skutočnosť je hodnotiteľ a člen odbornej komisie povinný oznámiť vopred riaditeľovi príslušného odboru ministerstva.
- 5) Súčasťou každej výzvy a každého vyhlásenia o verejnej súťaži podľa čl. 14 ods. 2 je informácia o skutočnostiach, uvedených v čl. 14.

⁷ Napr. zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník

Článok 15

Monitoring a vyhodnocovanie realizácie Programov

- 1) Ministerstvo v spolupráci s implementačným orgánom pravidelne monitoruje priebeh a výsledky programu s prihliadnutím na stanovené ciele Programov s dôrazom na:
 - a) posilnenie postavenia mládeže v štruktúrach a procesoch mládežníckej politiky;
 - b) súvislosť opatrení, ktoré vznikli v rámci Programov a ich udržateľnosť.

- 2) V polovici realizačného obdobia Programov (v roku 2017) ministerstvo vypracuje hodnotiacu správu o doterajšom priebehu Programov s cieľom zhodnotiť efektivitu v dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov s možnosťou zjednodušenia, modifikácie alebo zrušenia Programov v závislosti od záverov hodnotiacej správy.